

MEMÒRIA DE
RESPONSABILITAT SOCIAL
CIUTAT DE LES ARTS I LES CIÈNCIES

1º Semestre 2023

ÍNDICE

0. OBJECTE	3
EIX 1. PROTECCIÓ AMBIENTAL	5
1.1 Gestió Sostenibilitat Ambiental	6
1.1.1 Petjada de carboni.....	8
1.1.3 Identificació i avaluació d'Aspectes Ambientals.....	9
1.1.4 Definició del Pla de Sostenibilitat	10
1.2 Organització i col·laboració en activitats de divulgació amb fins AMBIENTALS	11
1.2.1 Exposicions	12
1.2.2 Acciones Online	12
1.2.3 Activitats	13
1.2.4 Conferències	13
1.2.5 Projeccions.....	14
1.2.6 Planetaris	14
EJE 2. INCLUSIÓ SOCIAL I DRETS SOCIALS	14
2.1 Recursos de CACSA oferits a entitats sense ànim de lucre	14
2.1.1 Cessió gratuïta d'espais	14
2.1.2 Tarifa de RS e invitacions.....	15
2.1.3 Descompte del 30% per a l'organització d'actes i esdeveniments	16
2.1.4 Cessió d'espai per a l'exhibició de continguts	16
2.1.5 Donació d'equipament	17
2.1.6 Cessió d'imatge CACSA	17
2.1.7 Il·luminació d'edificis	17
2.1.8 Altres línies d'Actuació	19
2.2 Organització i Col·laboració en Activitats amb fins SOCIALS	20
2.2.1 Acciones Online	20
2.2.2 Activitats	21
2.2.3 Conferències	21
2.2.4 Exposicions	22
2.2.4 Teatre Científic	22
2.3 Accessibilitat Global	22
2.4 Igualtat de gènere	23
2.4.1 Programació.....	23
2.4.2 Celebració de esdeveniments:	24
2.4.3 Altres línies de treball i elements de gestió en les quals s'introdueix la perspectiva de gènere .	24
EJE 3. GOVERNANÇA	25

3.1 Contratació Socialmente Responsable	25
3.1.1 Consideracions Socials.....	26
3.1.2 Consideracions Ambientals	28
3.1.3 Consideracions d'innovació i desenvolupament	29
3.1.4 Consideracions Llingüístiques	29
3.2 Transparència	29
3.2.1 Publicitat Activa	29
3.2.2 Sollicitut Informació Pública.....	30
EJE 4. FOMENT DE LA COPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DEL COMERÇ JUST	30
EJE 5. I+D+I SOCIALMENT RESPONSABLE	30

0. OBJECTE

Aquesta memòria inclou tot el conjunt de mesures, accions i actuacions desenvolupades per CACSA durant el primer semestre de 2023, emmarcades a l'àmbit de la responsabilitat social, per tal de donar compliment als objectius estratègics identificats al seu Pla Estratègic 2022-2025.

Aquestes actuacions es classifiquen entre els 5 eixos principals proposats per la Llei 18/2018, de 13 de juliol, per al foment de la responsabilitat social, en el seu article 19: protecció ambiental, inclusió social i drets laborals, bon govern, foment de la cooperació al desenvolupament i el comerç just i R+D+I socialment responsable.

D'acord amb el que estableix l'article 10 de la Política de Responsabilitat social, el present document constitueix l'Informe anual de Seguiment de les accions realitzades per CACSA, tant a nivell intern, pel que fa a la gestió interna, com a nivell extern, adreçades a les persones que ens visiten.

A continuació, es presenta una Taula resum amb les accions i actuacions executades dins de cadascuna de les línies d'actuació de la Política de RSC, agrupades en els eixos esmentats anteriorment i detallades al llarg dels apartats de la memòria:

LÍNIES D'ACTUACIÓ				
EIX	(política de R. Social)	ACCIONS	RECOMPTE	
1. PROTECCIÓ AMBIENTAL	Organització i col·laboració en activitats amb finalitats ambientals	- Accions Online	7	
		- Activitats	3	
		- Conferències	4	
		- Exposicions	3	
		- Projeccions	4	
		- Planetaris	2	
	Sostenibilitat Ambiental	- Projecte museològic per a posicionar el Museu de les Ciències com a referent mundial de sostenibilitat ambiental i la lluita contra el canvi climàtic.		
		- Projecte gestió eficient de recursos energètics.		
		- Projecte gestió eficient de recursos hídrics.		
		- Projecte de gestió de residus. RECICLOS ECOEMBES.		
		- Projecte Càlcul Petjada de Carboni.		
		- Auditoria compliment objectius ODS.		
		- Identificació i avaluació d'aspectes mediambientals		
		- Definició del Pla de Sostenibilitat		
2. INCLUSIÓ SOCIAL I DRETS LABORALS	Recursos de CACSA oferits a entitats sense ànim de lucre	- Cessió gratuïta d'espais	1	
		- Tarifa RS	31	
		- Tarifa RS Escolar	21	

		- Tarifa RS Associacions Ucraïna	0	
		- Tarifa RS víctimes violència de gènere	1	
		- Invitacions (Museu i Hemisfèric)	3	
		- Descompte famílies educadores	11	
		- Programa Educar Mola	3	
		- Descompte 30% organització d'actes i esdeveniments	0	
		- Cessió d'espai per a l'exhibició de continguts	2	
		- Donació d'equipament	0	
		- Cessió d'imatge per a emprenedores	0	
		- Il·luminació d'edificis	3	
		- Racó Solidari	-	
		Organització i col·laboració en activitats amb finalitats socials i amb perspectiva de gènere	- Accions Online	4
			- Activitats	5
- Conferències	4			
- Exposicions	1			
- Teatre Científic	1			
Accesibilitat Global	- Política de RS: tarifa accesibilitat			
	- Infraestructura i servicis per la mobilitat			
	- Assessorament personalitzat Associació Plena Inclusió			
	- Guia accesibilitat			
	- Formació del personal en matèria d'accessibilitat			
	- Incorporació de còdigs QR			
	- Lector inmersiu			
- Píndola de ciència sobre el bucle magnètic				
Igualtat de gènere	- Facilitar l'accés a la cultura a les víctimes de violència de gènere			
	- Programació continguts i activitats amb perspectiva de gènere.			
	- Disseny d'un Pla d'Igualtat per a el personal de CACSA.			

		<ul style="list-style-type: none"> - Celebració d'esdeveniments que donen visibilitat a la dona, col·locació de punts violetes i il·luminacions - Altres línies d'actuació amb perspectiva de gènere: anàlisis estadístiques, Tarifa de *RS, Senyalització i llenguatge inclusiu i Igualtat entre el personal. 	
3. BON GOVERN	Contractació Socialment Responsable	- Consideracions socials i d'igualtat	22
		- Consideracions ambientals	19
		- Consideracions d'innovació i desenvolupament	0
		- Consideracions lingüístiques	<i>en totes les contractacions</i>
	Transparència	- Sol·licituds d'informació rebudes	5
		- Publicitat Activa (seguiment i actualització portal CIUTAT OBERTA)	
	Millora de la Qualitat		
4. FOMENT DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT I EL COMERÇ JUST	CACSA fomenta el comerç just a través de la contractació socialment responsable inclosa a l'eix BON GOVERN.		
5. I+D+I SOCIALMENT RESPONSABLE	Encara que CACSA directament, per la naturalesa de la seua activitat, no promou el fomento de la investigació, sí que ho realitza de manera indirecta a través del cycle de conferències gratuïtes, on es tracten problemàtiques d'interès social, com la salut pública, com pot ser el càncer, que representa la segona causa de mort a nivell mundial.		

Taula 1. Recompte del total d'accions realitzades al primer semestre de 2023 agrupades per línies d'actuació contemplades dins de la Política de RS.

EIX 1. PROTECCIÓ AMBIENTAL

El present eix recull totes aquelles actuacions, tant internes com externes, realitzades per CACSA com mostra de la seua responsabilitat i compromís amb la protecció al medi ambient. Engloba totes aquelles relacionades amb la gestió de riscos ambientals i minimització dels seus impactes (internes), així com aquelles accions divulgatives dirigides a les persones que ens visiten (externes), encaminades a la conscienciació de la situació climàtica actual, i la promoció d'un estil de vida sostenible.

1.1 Gestión Sostenibilidad Ambiental

“CACSA identificarà i avaluarà els aspectes ambientals derivats de les activitats dutes a terme a les seues instal·lacions i definirà estratègies i programes ambientals, integrant la gestió ambiental en la seua gestió, amb l'objectiu d'eliminar o, al menys, minimitzar i mitigar els seus impactes negatius en l'ambient i potenciar els positius, contribuent d'aquesta manera en la sostenibilitat ambiental”.

S'han identificat i planificat diferents actuacions en matèria de sostenibilitat ambiental en el Pla Estratègic per al període 2022-2025.

Un dels objectius estratègics de CACSA, emmarcat en el seu Pla Estratègic, és millorar la gestió ambiental de la seua activitat orientada als ODS en aquest àmbit, amb una inversió i despeses ecoeficients. La principal iniciativa per a la consecució d'aquest objectiu és Dissenyar i Implantar un Sistema de Gestió Ambiental, analitzant aspectes ambientals de l'activitat i definint polítiques per minimitzar el seu impacte, que contribueixi als ODS.

En aquest marc, s'indiquen les iniciatives en les quals CACSA està treballant:

1. Projecte gestió eficient de recursos energètics (ODS 7).

Per a la consecució dels objectius establits, i especialment el relacionat amb la reducció del consum energètic i, amb això, de la petjada de carboni, s'ha dissenyat i planificat l'execució d'un projecte global d'Eficiència Energètica del Museu dels Ciències, quantificat en aproximadament 14,8MM d'euros, la finalització dels quals està prevista per a setembre de 2024. Un projecte finançat amb fons Next Generation EU, mitjançant el Mecanisme de Recuperació i Resiliència (MRR), dins del Programa d'Impuls a la Rehabilitació d'Edificis Públics del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència establert pel Govern d'Espanya. Amb l'execució del mateix s'aconseguirà reduir un 30% del consum energia primària no renovable del *Museu dels *Ciències, suposant així un estalvi en la despesa energètica de l'edifici.

El projecte conta amb 3 Fases:

Fase 1: Durant l'any 2022 CACSA ha licitat i adjudicat la Fase 1 “Contractació de les obres de millora energètica del Museu dels Ciències Príncep Felip vinculades al programa d'impuls a la Rehabilitació d'edificis públics del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència d'Espanya”, que es divideix en dos lots amb un import total de 9.817.459,55 (IVA exclòs)

Fase 2. CACSA ha iniciat aquesta segona fase en l'any 2023 l'abast de la qual inclou la resta de les actuacions contingudes en el projecte elaborat pel projectista per a l'adequació i millora de la resta de les instal·lacions de l'edifici “Contractació per lots de la fase 2 de millora energètica del Museu de les Ciències Príncep Felip de València vinculades en el programa d'impuls a la rehabilitació d'edificis públics del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència d'Espanya, amb la següent divisió per lots i pressupost base de licitació de 3.683.597,24 € (IVA exclòs)

Fase 3: Millora de l'eficiència del sistema d'il·luminació del Museu, que es licitarà durant l'exercici 2023.

Amb l'execució del projecte en qüestió, s'aconseguirà reduir un 30% del consum energètic. Tot això, mitjançant la renovació de maquinària més eficient, implantació de mesures d'arquitectura bioclimàtica i ús d'energies renovables.

Adicionalment, i al marge del finançament europeu, però en la línia de la millora de l'eficiència del sistema d'il·luminació, s'inclourà en l'abast els canvis de lluminàries del *Hemisfèric i de l'Umbracle.

- 2. Projecte gestió eficient de recursos hídrics (ODS 6).** S'ha realitzat una consulta de mercat per a la definició d'un projecte que millore l'eficiència en el consum i ús dels recursos hídrics.

A més, a partir de l'acord establert entre el complex cultural i l'Empresa Mixta Valenciana d'Aigües SA (EMIVASA) enguany la Ciutat de les Arts i les Ciències s'ha sumat a la xarxa de fonts públiques d'aigua filtrada i refrigerada repartides per la ciutat de València. La font s'ha instal·lat en el passeig entre l'Hemisfèric i el Museu de les Ciències i amb la seua presència es pretén contribuir a la reducció del consum de plàstics d'un sol ús ja que el seu objectiu és permetre als visitants emplenar i beure directament des dels seus propis envasos o recipients.

- 3. Projecte gestió de residus (ODS 12):**

Màquines RECICLOS: des de juny de 2021, la Ciutat de les Arts i les Ciències, en col·laboració amb ECOEMBES contribueix a la sensibilització de la societat en el reciclatge d'envasos de plàstic.

D'aquesta manera, és possible trobar en les instal·lacions del complex un total de 8 màquines RECICLES, mitjançant les quals es premia el compromís amb el reciclatge de llandes i botelles de plàstics.

L'acumulat d'envasos recollits fins al mes de juny de 2023 ha sigut un total de 38.989, dels quals 4.243 eren lates i 33.198 botelles.

D'altra banda, s'ha buscat la col·laboració i l'assessorament a ECOEMBES en relació a tecnologies innovadores de recollida de residus, com a papereres compactadores alimentades amb energia solar. A més, s'ha sol·licitat suport en la planificació i execució d'un projecte de col·lecció que permeta estimar la quantitat de residus generats en funció del nombre de visitants. Aquestes iniciatives tenen com a objectiu proporcionar informació crucial que contribueixca en la formulació d'un futur Pla de Gestió de Residus dissenyat per a les necessitats i operacions de CACSA.

- 4.** A finals del període 2022, El Consell d'Administració de la Ciutat de les Arts i les Ciències va subscriure el manifest **“Dèset compromisos de la Ciutat de les Arts i les Ciències amb el Desenvolupament Sostenible”**, que declara que el complex es vincula amb “els valors recollits als ODS i que aprofundeix en aqueixa línia, amb programes i iniciatives que contribueixen a mitigar la deterioració del planeta i a potenciar actuacions de conscienciació i desenvolupament sostenible”. Durant el període 2023, aquest document ha marcat les nostres línies d'actuació, per la qual cosa s'ha donat continuïtat als compromisos establits.

- 5. Projecte “LIBERA, unidos contra la basuraleza”**

El projecte, iniciativa conjunta de SEO/Birdlife i ECOEMBES, sorgeix amb l'objectiu principal de sensibilitzar i mobilitzar a la ciutadania contra el fenomen d'acumulació de fem en entorns rurals i costaners a nivell mundial.

A través d'un conveni de col·laboració, CACSA i Avanqua es sumen a la iniciativa per a celebrar per primera vegada una campanya dedicada a la commemoració del dia mundial dels Oceans, que va convertir a la ciutat de València i l'àmbit de la Ciutat de les Arts i les Ciències en bressol d'acolliment dels següents elements i activitats:

- 1m² contra la basuraleza: campanya de mobilització voluntària i col·laborativa convocada al Jardí del Túria el 3 de juny.
- Jornades divulgatives: celebració de xarrades contra la basuraleza i “pregunta a una científica” a l'Auditori Santiago Grisolia del Museu de les Ciències, celebrades el 5 de juny.
- Exposició temporal basuraleza Museu de les Ciències: s'inaugura el 8 de juny La Calle Menor del Museu el contingut expositiu sobre conseqüències i solucions al problema de la basuraleza, amb data de permanència fins al 17 de setembre

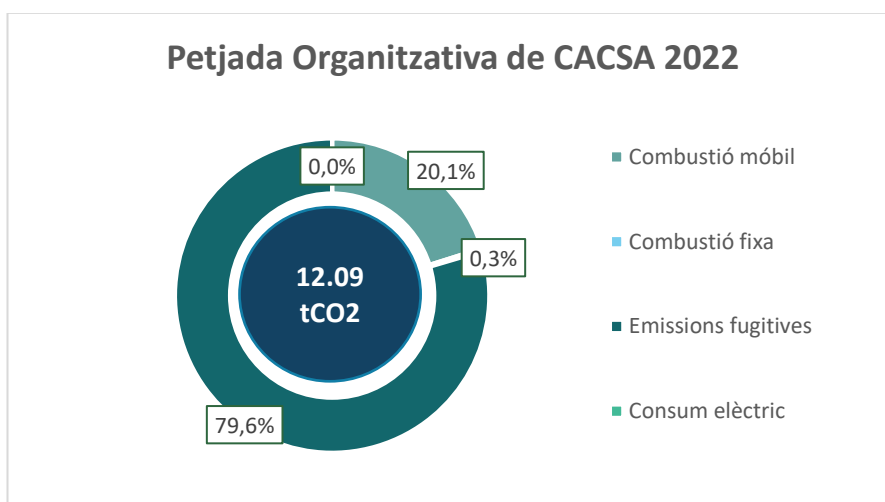
- **Exposició temporal Basuras Marinas Oceanogràfic:** inaugurat el 8 de juny en l'aquari de meduses, s'habilita un monument d'exposició ambiental i contingut expositiu per a denunciar la problemàtica dels fems marins. Habilitada fins al 30 de setembre
6. Pel que fa al **Pla de Sostenibilitat**, assenyalar que s'ha continuat amb la fase d'anàlisi i diagnòstic i, a més, s'ha començat a plasmar el disseny del Pla. En aquesta línia, destaquem les següents tasques:
- i. Càlcul petjada de carboni (Abast 1 i 2) 2022.
 - ii. Identificació i avaluació d'aspectes ambientals.
 - iii. Definició del Pla de Sostenibilitat.

1.1.1 Petjada de carboni

Amb l'objectiu de participar en els reports voluntaris en matèria de sostenibilitat com a mostra del compromís empresarial, una de les línies adoptades per CACSA des de 2022 consisteix en l'estimació de la seua petjada de carboni organitzativa d'abastos 1 i 2, un indicador ambiental global que informa sobre l'impacte de l'activitat baix control directe de l'entitat, presentat en Ud. de CO₂ eq.

El Ministeri publica al llarg del mes d'abril els factors de emissió de l'any anterior. Per aquesta raó, durant 2023, es realitza l'estimació de les emissions generades durant el període 2022.

A continuació, es presenta la Petjada de Carboni organitzativa de CACSA de 2022, així com el compute d'emissions generades per cada activitat font en 2021 i 2022:

Gràfic 1. Composició Petjada Organitzativa 2022.

Tipus d'emissió	Activitat	Emissions Totals 2022 (t CO ₂ e)	Emissions Totals 2022 (t CO ₂ e)	% reducció
Directa (1)	Consum de combustibles fòssils en vehicles	2,923	2,433	76,5 %
	Consumo de combustibles fòssils a instal·lacions fixes	0,036	0,036	
	Emissions fugitives	48,477	9,618	

Indirecta (2)	Consum d'energia elèctrica	0,000	0,000
TOTAL		51,436	12,086

Taula 2. Resum composició Petjada de Carboni i compute per activitat en 2021 i 2022.

D'acord amb els resultats obtinguts, s'evidencia una destacada reducció del 77% en la petjada de carboni organitzativa entre els anys 2021 i 2022. Durant tots dos períodes, les fonts d'emissió significatives han sigut, en primer lloc, les fugues de refrigerants generades pels equips de climatització, seguides de les emissions originades pel desplaçament de vehicles.

És important assenyalar que, en tots dos anys, no s'han registrat emissions corresponents a l'abast 2. Això s'atribueix al fet que, des de 2020, CACSA s'adhereix a l'Acord Marc per al subministrament d'energia elèctrica de la Generalitat, la qual cosa comporta un còmput nul d'emissions per consum, ja que la totalitat de l'energia subministrada prové de fonts renovables.

D'altra banda, durant aquest trimestre han donat inici les obres corresponents al Projecte de Gestió eficient de Recursos Energètics. Aquest projecte té com a objectiu principal millorar l'eficiència energètica i optimitzar la climatització del Museu dels Ciències. S'espera que, després de la seua execució i la millora dels equips de climatització, la probabilitat de fugides disminuïska considerablement, tenint un impacte directe en el còmput total de la petjada de carboni durant els pròxims anys.

En resum, CACSA ha avançat en el compliment d'un dels objectius establits en el seu manifest de sostenibilitat en controlar i reduir les seues emissions. No obstant això, és necessari continuar fent esforços per a mantindre i reforçar la tendència positiva observada en la gestió de la petjada de carboni.

Finalment, de cara al segon trimestre de 2023 s'anticipa una continuació en la labor de formalitzar la inscripció de CACSA en el Registre del MITECO, a més de la definició i planificació de la implementació de mesures complementàries d'acord amb un Pla de Reducció d'Emissions.

1.1.3 Identificació i avaluació d'Aspectes Ambientals

Al llarg dels primers mesos de 2023, després d'haver identificat durant finals del 2022 el llistat d'aspectes ambientals rellevants sota control directe de CACSA, es va procedir a l'avaluació exhaustiva dels aspectes en situació normal. Així, amb l'objectiu d'assegurar un enfocament sòlid i basat en estàndards reconeguts, es van prendre referències de dos models de revisió ambiental proposats pels Sistemes de Gestió Ambiental: la Norma ISO 14001:2015 i el Reglament UE 1221/2009 (EMAS).

Atesos els requeriments d'aquests estàndards, es va dissenyar una metodologia d'avaluació adaptada a la naturalesa i operacions de CACSA, essencial per a la definició dels criteris utilitzats per a valorar el nivell d'impacte dels aspectes. D'aquesta manera, el grau de significança es presenta com la combinació de tres factors clau: la freqüència d'ocurrència d'un aspecte, la magnitud com a variació de la quantitat respecte a l'any anterior i la naturalesa del seu impacte potencial.

A continuació, es presenta una taula resumen amb els resultats del procés d'avaluació, amb els aspectes comptabilitzats dins de 4 categories i 9 grups:

Categoria	Grup	Total Aspectes	Significatius
CONSUM DE RECURSOS	CONSUM D'AIGUA	7	5
	CONSUM D'ENERGIA ELÈCTRICA	6	1
	CONSUM DE COMBUSTIBLES FÒSILS	5	3

	CONSUM DE MATERIAL FUNGIBLE	7	5
EMISSIONS ATMOSFÈRIQUES	EMISSIONS DE GEI	3	0
	GENERACIÓ DE SOROLL	2	2
ABOCAMENTS	GENERACIÓ D'ABOCAMENTS	4	4
GENERACIÓ DE RESIDUS	RESIDUS NO PERILLOSOS	10	4
	RESIDUOS PERILLOSOS	14	5
TOTAL SIGNIFICATIUS		29	

Taula 3. Resultats Avaluació d'Aspectes Ambientals.

Dels 58 aspectes avaluats en total, s'observa que el 50% són considerats significatius. És important destacar que aquesta proporció es deu, en part, a la complexitat per a la quantificació d'alguns aspectes ambientals. De fet, en moltes instàncies, no ha sigut possible quantificar la quantitat, per la qual cosa la puntuació final d'aquests aspectes ha augmentat considerablement. Aquesta limitació subratlla la necessitat de millorar i definir pràctiques de mesurament i recopilació de dades. A més, es ressalta la importància de posar en marxa el **projecte per a l'actualització dels diagrames de flux** de les operacions de CACSA, ja que serà clau per a la definició de procediments de vigilància i control que, al seu torn, permeten mesurar amb major precisió la magnitud dels aspectes ambientals.

Així mateix, després de l'avaluació, es van identificar i van especificar punts a millorar amb l'objectiu de disminuir els impactes produïts per la manifestació dels aspectes ambientals. D'aquesta manera, aquestes àrees de millora s'estableixen com a prioritàries en el nostre camí cap a una operació més sostenible i responsable.

Tota aquesta informació ha sigut plasmada i documentada per a la seua inclusió en el Pla de Sostenibilitat de l'entitat, de manera que les accions proposades puguen guiar eficaçment l'estratègia de gestió ambiental, per a assegurar que les nostres activitats estiguen en línia amb el nostre compromís amb la sostenibilitat i la millora contínua.

1.1.4 Definició del Pla de Sostenibilitat

Culminada la fase d'anàlisi planificada en el Projecte de Sostenibilitat, es va consolidar un document recopilatori que encapsula els resultats i aspectes excel·lents de cadascuna de les tasques realitzades. Aquest document va proporcionar la base necessària per a la realització d'una anàlisi FAFO específicament enfocat en l'àmbit de la sostenibilitat. Al seu torn, es va complementar amb una anàlisi CAME que va permetre identificar propostes d'accions concretes per a abordar cada punt en el marc de la sostenibilitat.

A més, amb l'objectiu d'incrementar l'abast i capturar la diversitat de perspectives de les àrees involucrades, es van dur a terme entrevistes amb el personal de Màrqueting, Comunicació, Actes i Esdeveniments i Continguts. Aquestes van tindre per objectiu censar la percepció del personal en relació al nivell de sostenibilitat de CACSA, proporcionant informació addicional sobre possibles febleses, forteses, amenaces i oportunitats que podria enfrontar la nostra entitat.

D'aquesta manera, es va aconseguir elaborar un document que sintetitza i representa de manera clara i organitzada les troballes. A continuació, es presenta una taula resumeixen amb la quantificació d'aspectes detectats per l'anàlisi FAFO:

FEBLESES	FORTALEZAS	TOTAL ASPECTES DETECTATS
13	12	38
AMENACES	OPORTUNITATS	
7	6	

Taula 4. Quantificació d'aspectes detectats mitjançant l'anàlisi FAFO.

Així, durant el primer trimestre d'aquest període, s'ha avançat en la creació i estructuració del Pla de Sostenibilitat de CACSA. A partir dels resultats i propostes derivades de l'anàlisi CAME, s'ha emprés la labor de definir Plans d'Acció que serviran com a pilars fonamentals per al nostre enfocament sostenible.

En aquesta etapa, s'està treballant en la incorporació de diverses categories. Fins al moment s'han plantejat les següents:

- **Control ambiental:** definició d'accions i processos que garantisquen un control efectiu dels nostres aspectes ambientals, de manera que siga possible minimitzar els impactes i assegurar una gestió responsable dels nostres recursos.
- **Millora de la participació pública:** es planteja el disseny d'estratègies que fomenten una major participació pública en les nostres activitats. Això inclou el diàleg obert i transparent amb les nostres parts interessades, garantint que les seues opinions i preocupacions siguen tingudes en compte.
- **Continuïtat Agenda 2030:** CACSA vol mantindre una alineació contínua amb l'Agenda 2030 de les Nacions Unides. Això implica la definició dels ODS prioritaris per a l'entitat i el desenvolupament d'accions concretes que maximitzen el nostre grau de compliment d'aquests objectius globals.
- **Certificació de Sostenibilitat i Responsabilitat social:** estem compromesos en l'obtenció de certificacions que validen i reconeguen el nostre compromís amb la sostenibilitat i la responsabilitat social. Per a això s'estan delineant els processos de manera que ens permeten aconseguir certificacions reflectisc del compromís pràctic.

Cada categoria representa un component vital que contribuirà a la construcció d'una entitat més responsable, conscient del seu entorn i orientada cap a la generació d'un impacte positiu en la societat i el medi ambient.

1.2 Organització i col·laboració en activitats de divulgació amb fins AMBIENTALS

“CACSA es compromet a organitzar esdeveniments i/o activitats amb finalitats ambientals i/o científics a l'ésser un centre de divulgació científica i cultural, així com en la col·laboració de esdeveniments i/o activitats amb els mateixos fins proposats per institucions o entitats públiques o privades per a desenvolupar en tots els espais de la Ciutat de les Arts i les Ciències els quals gestiona”.

Tipus	Nº Sol·licituds	Total
Accions Online	7	23
Activitats	3	
Conferències	4	
Exposicions	3	
Projeccions	4	

Taula 5. Resum seguiment Organització i Col·laboració de CACSA en activitats amb finalitats ambientals

1.2.1 Exposicions

1. Projecte Museològic Sostenibilitat Ambiental (3ª planta)

Avanç de la futura exposició de la 3a planta del *Museu que tindrà com a objectiu la divulgació, conscienciació ambiental sobre la sostenibilitat i la lluita contra el canvi climàtic.

2. Projecte Libera: Exposició contra la Basuraleza

Data: 08/06/2023 – 17/09/2023

Descripció: contingut expositiu que traça un recorregut a través de panells didàctics, descrivint els orígens del Projecte ALLIBERA i els eixos educacionals d'aprenentatge, conscienciació i participació ciutadana. Mitjançant la mostra, els visitants descobreixen les solucions a la problemàtica de l'abandó de residus a través d'enllaços QR a les diferents campanyes realitzades des de 2017 i els informes que mostren la magnitud del problema.

3. Premis Rei Jaume I 2023

Descripció: el Museu de les Ciències acull aquesta exposició on es mostren els premiats i els treballs que els han fets mereixedors del guardó en cadascuna de les categories proposades. En concret, es dedica un premi a la **Protecció del Medi Ambient**, obtingut per Carlota Escutia Dotti en la present edició, Doctora en Ciències del Mar e investigadora científica de l'Institut Andaluz de Ciencias de la Tierra (IACT)-CSIC.

1.2.2 Acciones Online

1. Dia Internacional de l'Educació Ambiental

Data: 26/01/2023

Descripció: llançament del concurs escolar Acció pel Clima.

2. Dia Mundial del Aiguamolls

Data: 02/02/2023

Descripció: exposició digital *Ante el cambio, cambiemos*.

3. Dia Mundial dels boscos

Data: 02/03/2023

Descripció: Píndola de ciència sobre el Bosc animat de l'Espai dels xiquets.

4. Dia Internacional de la Vida Silvestre

Data: 03/03/2023

Descripció: es publica material educatiu de la projecció de l'Hemisfèric, *Oceans our blue planet* i *Amazon Adventure*.

5. Dia Internacional de la Mare Terra

Data: 22/04/2023

Descripció: vídeo relacionat amb el taller *SOS Planeta*.

6. Dia Mundial del reciclaqe

Data: 17/05/2023

Descripció: col·laboració amb el projecte RECICLOS (RS).

7. Dia Internacional de la Diversitat Biològica

Data: 22/05/2023

Descripció: difusió de material educatiu de les projeccions *Oceans our blue planet* i *Amazon Adventure*.

1.2.3 Activitats

1. Concurs Acción por el Clima

Data: 24/03/2023

Descripció: concurs que pretén conscienciar als estudiants sobre la situació d'emergència climàtica existent amb l'objectiu que, des del seu lloc en la societat, divulguen aquesta realitat i proposen canvis en els hàbits quotidians per a reduir-la. Finalitza amb un lliurament de premis.

2. Escola d'estiu

Data: 26/06/2023

Descripció: centrat en la missió de cuidar la Terra, es desenvolupa un programa on les activitats giren entorn de la ciència i descobrir com els avanços científics permetran que puguem viure en un món més sostenible.

3. SOS Planeta

Data: segons programació

Descripció: taller sobre sostenibilitat, medi ambient, i desenvolupament sostenible on conèixer els reptes que hem de superar per a salvar el delicat equilibri que fa possible la vida en el nostre planeta

1.2.4 Conferències

1. Conferència "Química i Sostenibilitat"

Data: 21/02/2023

Ponents: Avelino Corma, premiado en la categoria Senior.

2. Conferència "Hacia un futuro sostenible y descarbonizado: el papel fundamental de la Electro química"

Data: 09/03/2023

Ponents: Rosa Mª Arán, premiada en la categoria junior

3. Conferència "Los efectos del cambio climático en las plantas"

Data: 11/05/2023

Ponents: Sara izquierdo, premiada a la categoria junior.

4. Xerrades contra la Basuraleza

Data: 05/06/2023

Ponents: Odile Rodríguez de la Fuente i Juan Luis Cano

Descripció: en el marc del Projecte Allibera i en commemoració al Dia mundial del Medi Ambient, s'imparteix una jornada de xarrades divulgatives conduïda per l'humorista i presentats Juan Luis Cano de la mà de la biòloga i científica Odile Rodríguez de la Font. Durant la trobada es va indagar en les possibles solucions per a enfrontar la problemàtica de l'abandó de residus i la manera d'involucrar a la societat en la tasca de mantindre les nostres àrees naturals sanes.

1.2.5 Projeccions

1. Oceans Our blue Planet

Descripció: la pel·lícula mostra és un viatge a través dels mons profunds i misteriosos dels nostres oceans mostrant les investigacions que s'han realitzat i conscienciat sobre la importància de la protecció del medi ambient.

2. El arrecife encantado: Kaluhoka'hina 3D

Descripció: projecció educativa que transporta a l'espectador a un escull tropical i tracta de conscienciar sobre la importància de l'hàbitat oceànic, temàtica cada vegada més rellevant per al nostre futur.

3. Planet Power 3D. La Energía del Planeta

Descripció: la projecció recorre la història de l'electricitat des de la primera espurna creada per la mà de l'home fins a la construcció de les plantes actuals de generació d'energia.

4. Amazon Adventure

Descripció: la projecció tracta el tema de la diversitat biològica o biodiversitat a través de la comprensió general de com funciona el món natural.

1.2.6 Planetaris

Las nocturnas y El Universo en tu Aula

Descripció: un dels objectius de les sessions de planetari en directe és posar en valor el cel fosc nocturn, i destacar la problemàtica de la contaminació lumínica produïda per l'enllumenat de les nostres ciutats. A més, les sessions de planetari permeten mostrar que, actualment, el nostre planeta és l'únic lloc de l'univers en què pot prosperar l'espècie humana. Això és un potent recurs per a abordar aspectes socials, mediambientals i fins i tot ètics.

EJE 2. INCLUSIÓ SOCIAL I DRETS SOCIALS

En aquest apartat s'identifiquen aquells aspectes referents al diàleg social, accions en matèria d'igualtat, salut, seguretat, acció social i mesures a favor de la diversitat i l'accessibilitat universal.

2.1 Recursos de CACSA oferits a entitats sense ànim de lucre

2.1.1 Cessió gratuïta d'espais

“Es posarà a disposició de les entitats sense ànim de lucre i, excepcionalment a persones físiques, el Passeig d'Arbotants de l'Umbracle per al desenvolupament d'activitats públiques que l'hagen sol·licitat a CACSA”.

Nº Sol·licituds	Nº Formalitzades	Coste social total (ingressos que CACSA deixa de percebre)
1	1	8000 €

Taula 6. Resumen seguiment accions de cessió gratuïta

Sol·licituds Formalitzades

1. Liga del Deporte Adaptado IVASS-COPAVA

Data: 25 de maig

Superfície: Passeig d'Arbotants

Descripció: celebració de clausura de les XXXI Lligues de l'Esport Adaptat amb participació de persones amb diversitat funcional i professionals de 51 centres ocupacionals de la província de València.

Coste social: 8000 €

Nota: s'ha cobrat al sol·licitant la tarifa de gestió establida en la política. Tipo B: 300 €.

2.1.2 Tarifa de RS e invitacions

“S'aplicarà una tarifa especial a l'accés als recintes gestionats per CACSA a col·lectius socialment desfavorits i amb limitacions econòmiques i, excepcionalment, a persones físiques.”

Tipus	Nº Sol·licituds	Nº Formalitzades	Coste social (ingressos que CACSA deixa de percebre)	Total
Tarifa general RS	31	31	971,85 €	2088,76 €
Tarifa escolar RS	21	21	582,55 €	
Tarifa RS Associacions Ucraïna	0	0	-	
Tarifa RS víctimes de violència	1	1	12,32 €	
Invitacions	4	3	69,60 €	
Descompte famílies educadores	11	11	12,54 €	
Programa Educar Mola	3	3	439,90 €	

Taula 7. Resumen seguiment Tarifa de RS i invitacions.

Sol·licituds Formalitzades:

S'inclouen les reserves formalitzades durant l'any 2023 independentment de la data de visita:

1. Aplicació de la Tarifa general RS: Centro Dia Apoyo Educativo Maniantial, Fundación Arcos del Castillo, Cáritas Diocesana de Valencia, Fundación Hogares San Marín de Porres, Fundació per Amor a l'Art, Cruz Roja (Asamblea local Valencia), Centro Fundación Rafa Nadal, Fundación Adsis-Centro

Taleia, Fundació Asindown, Fundació Amigo, Lluema, Associació Bonagent, ACEMYF, Fundació Hogares San Martón de Porres, Assoc. De Esclerosis Multiple Castelló, APNAV, Fundació Diagrama, Cruz Roja-Oficina Provincial Valencia, Fausta Lastella, Fundació Aladina.

2. Aplicació de la Tarifa Escolar RS: APAMI, Fundació ADSIS, Colegio Francesc Roca i Alcaide, Colegio Magisterio Español, Fundació Marcelino Champagnat, Colegio Ntra. Sra. del Carmen, Secció IES. DR. Peset Aleixandre, Associació Centre Lleure Ebre, Associació Socioeducativa Escolapia, YMCA, APAU Associació Proyecto Autismo, CP. Fernando de los Ríos, Fundació Secretario Gitano, Fundació María Auxiliadora, CP. Juan Manuel Montoya, Fundació Mira'm, fundació CEPAIM, Càritas Parroquia Madre Redentor, Associació Rumiñahui, Associació Buscant Alternatives.
3. Aplicació de Tarifa RS Associacions Ucraïna: no s'han rebut sol·licituds durant el primer trimestre.
4. Aplicació de la Tarifa a víctimes de violència de gènere: formalitzada una sol·licitud d'aplicació de la tarifa de RS.
5. Invitacions: S'han rebut 4 sol·licituds fins a la data de lliurament d'invitacions estàndard o per motiu de concursos científics/divulgatius, jornades matemàtiques i/o rifes solidàries. De les 4, es van resoldre satisfactòriament 3 d'elles i l'altra es va desestimar per no realitzar la petició amb la suficient antelació (ONG Efectá):
 - AECC Junta Local Carlet: 2 invitacions Museu
 - IES Francesc Ferrer i Guàrdia: 2 invitacions Museu i 2 invitacions Hemisfèric
 - Col·legi Guadalaviar: 2 invitacions Museu
6. Descompte a famílies educadores: formalitzades un total de 11 sol·licituds.
7. Programa Educar Mola: Colegio Gómez Navarro, CP Miguel Servet, CP CAES Virgen de la Salud.

2.1.3 Descompte del 30% per a l'organització d'actes i esdeveniments

*"S'aplicarà un descompte del 30% en l'arrendament dels espais de Ciutat de les Arts i les Ciències, gestionats per *CACSA, per a la celebració d'activitats i esdeveniments que tinguen fins socials/ambientals i siguen organitzats per entitats sense ànim de lucre."*

Nº Sol·licituds	Nº Formalitzades
0	0

Taula 8. Resumen seguiment descomptes en l'organització d'actes i esdeveniments.

2.1.4 Cessió d'espai per a l'exhibició de continguts

*"Es posarà a disposició l'espai del Carrer Menor del *Museu de les Ciències de València i l'Hall de l'Hemisfèric per a l'exhibició de continguts expositius o divulgació d'activitats, sempre adaptat al programa museològic."*

Nº Sol·licituds	Nº Formalitzades	Coste social total (ingressos que CACSA deixa de percebre)
2	2	-

Taula 9. Resumen seguiment cessió d'espais.

Sol·licituds formalitzades

Exposició fotogràfica 75 aniversari missions de pau (UNICTF)

Data: del 2 de juny fins al 15 de juliol de 2023

Espai: plafons suports situats al Passeig baix el Pont de Monteolivete.

Descripció: exposició fotogràfica commemorativa del 75 aniversari del personal de la pau de les Nacions Unides, que forma part de la campanya global promoguda per la Secretaria de l'ONU "La Paz comienza conmigo". La mostra pretén visibilitzar l'impacte de les operacions de manteniment de la pau de l'ONU en les vides de milions de persones atrapades en conflictes violents, i honrar a totes les persones que han treballat per a protegir i promoure la pau a tot el món.

Exposició BASURALEZA (Projecte "ALLIBERA, units contra la basuraleza)

Data: del 8 de juny a l'1 d'octubre de 2023

Espai: Carrer Menor del *Museu de les Ciències

Descripció: Conseqüències i solucions al problema de la generació de residus i el seu impacte en l'entorn.

2.1.5 Donació d'equipament

"CACSA donarà aquells equipaments obsolets en la gestió de la Ciutat de les Arts i les Ciències."

Nº Sol·licituds	Nº Formalitzades	Coste social total (ingressos que CACSA deixa de percebre)
0	0	-

Taula 10. Resum seguiment donació de equipament.

2.1.6 Cessió d'imatge CACSA

"Es pondrà a disposició l'ús de les imatges de la Ciutat de les Arts i les Ciències per a emprenedors amb activitat econòmica en territori espanyol."

Nº Sol·licituds	Nº Formalitzades	Coste social total (ingressos que CACSA deixa de percebre)
0	0	-

Taula 11. Resum seguiment cessió d'imatge.

2.1.7 Il·luminació d'edificis

"Es podran il·luminar els edificis que integren el complex de la Ciutat de les Arts i les Ciències amb motiu de la celebració d'efemèrides i commemoracions que tinguen com a finalitat sensibilitzar a la societat de determinades problemàtiques socials i/o ambientals."

Il·luminacions sol·licitades	Il·luminacions voluntàries	Il·luminacions suspeses	Total Il·luminacions
0	3	4	3

Taula 12. Resum seguiment il·luminacions.

Il·luminacions sol·licitades

Durant el primer trimestre, no s'han formalitzat sol·licituds d'il·luminació d'edificis que tinguen com a finalitat sensibilitzar a la societat de determinades problemàtiques.

Il·luminacions inicitativa de CACSA (aprobades pel Consell d'Administració de CACSA)

1. Dia Mundial contra el Càncer

Data: 04/02/2023

Color: blau i taronja

Edificis il·luminats: Museu de les Ciències, Hemisfèric, Oceanogràfic i Palau de les Arts.

2. Dia Internacional de les Dones

Data: 08/03/2023

Color: morat

Edificis il·luminats: Museu de les Ciències, i platja Hemisfèric.

3. Hora del Planeta: moviment mundial contra el canvi climàtic i la pèrdua de biodiversitat

Data: 26/03/2022

Color: s'apaga la il·luminació de tots els recintes gestionats per CACSA des de les 20.30 h fins a les 21.30 h.

Edificis apagats: Museu de les Ciències, Hemisfèric, Oceanogràfic i Palau de les Arts

Il·luminacions suspeses

Des del 2 d'agost, la Ciutat de les Arts i les Ciències aplica la gran majoria de les mesures del Pla d'Estalvi Energètic aprovat pel Govern.

Per aquesta raó es va decidir **suspindre temporalment les il·luminacions especials** que la Ciutat de les Arts i les Ciències realitzava en els últims anys per a visibilitzar problemàtiques socials i ambientals d'interés general, donant prioritat a les mesures d'estalvi energètic.

A continuació, es presenta el llistat de sol·licituds no efectuades per motiu del Pla d'Estalvi Energètic, rebudes durant el primer semestre de 2023:

1. Dia de las Malalties Rares

Data: 28/02/2023

Color: verd i morat

Edificis il·luminats: Museu de les Ciències i Hemisfèric.

2. Dia Mundial de l'Autisme

Data: 02/04/2023

Color: blau

Edificis il·luminats: Museu de les Ciències i Hemisfèric.

3. Dia Mundial de la Hipertensió Pulmonar

Data: 05/05/2023

Color: blau

Edificis il·luminats: Museu de les Ciències i Hemisfèric.

4. Dia Mundial del Lupus

Data: 10/05/2023

Color: morat

Edificis il·luminats: Museu de les Ciències i Hemisfèric.

5. Dia Mundial de l'Epilèpsia

Data: 24/05/2023

Color: taronja

Edificis il·luminats: Museu de les Ciències i Hemisfèric.

2.1.8 Altres línies d'Actuació

Educar Mola. La Ciutat de les Arts i les Ciències també es teua

Seguint les directrius del Consell d'Administració, es va dissenyar el present programa, l'objectiu del qual consisteix a promocionar i fer accessibles els continguts expositius i projeccions del Museu i Hemisfèric entre aquells centres escolars situats en barris especialment situació de vulnerabilitat i risc d'exclusió social del territori de la Comunitat Valenciana, facilitant l'accés gratuït als esmentats recintes. Es tracta de formalitzar un acord de col·laboració entre CACSA i els Ajuntaments d'aquells municipis que compten amb centres escolars localitzats en àrees identificades com a sensibles, per la seua especial situació de vulnerabilitat per a la planificació i realització de visites al Museu de les Ciències i l'Hemisfèric.

Beneficiaris: s'han seleccionat en una primera Fase un total de **35 municipis** d'Alacant i Castelló, sent el criteri de selecció "municipis amb població superior a 20.000 habitants".

Durant el primer trimestre de 2023 s'ha establert contacte amb un total de 6 ajuntaments del llistat per a formalitzar l'acord de col·laboració. Fins hui, el conveni ha sigut signat pels ajuntaments de Novelda i Elda, els qui van adjuntar el llistat de centres escolars proposats com a beneficiaris.

D'aquesta manera, durant el curs 2022-2023 *CACSA va acollir un total de 3 grups escolars que van visitar les nostres instal·lacions dins de l'àmbit del Programa. Destaquem la inauguració de les visites amb el Col·legi Gómez Navarro de Novelda, oficialitzant l'inici de les activitats del programa el 14 de juny.

Centre	Localitat de procedència	Alumnes beneficiaries	Total Alumnes
Col·legi Gómez Navarro	Novelda	41	85
CP Miguel Cervet	Elda	34	
CP CAES Virgen de la Salud	Elda	10	

Taula 13. Registre de visites de centres escolars dins de l'àmbit del Programa Educar Mola.

2.2 Organització i Col·laboració en Activitats amb fins SOCIALS

“CACSA es compromet en l'organització d'esdeveniments i/o activitats amb finalitats socials i/o científiques a l'ésser un centre de divulgació científica i cultural, així com en la col·laboració d'esdeveniments i/o activitats amb els mateixos fins proposats per institucions o entitats públiques o privades per a desenvolupar en tots els espais de la Ciutat de les Arts i les Ciències que gestiona Arts i les Ciències que gestiona”.

Tipus	Nº Sol·licituds	Total
Accions Online	4	15
Activitats	5	
Conferències	4	
Exposicions	1	
Teatre Científic	1	

Taula 14. Resumen seguiment Organització i Col·laboració de CACSA en activitats amb fines ambientals

2.2.1 Accions Online

1. Efemèrides representatives de dones de ciència

Descripció: difusió catàlegs en línia de les exposicions ISS Women, Astrònomes i Elles tenen la fórmula. Destaquem del programa d'accions:

Nacimiento de Carmen Nájera, catedrática de Química (12/01/2023).

- i. Naixement de Heidemarie Martha Stefanyshyn-Piper, que va ser astronáuta de la NASA (07/02/2023)
- ii. Naixement de Cristina Nevado, química espanyola (01/03/2023).
- iii. Naixement de la astrofísica, Patricia Caraveo (08/04/2023).
- iv. Naixement de Dorothy Crowfoot, premi Nobel de química (12/05/2023).
- v. Naixement de Anne McClain, astronauta estatunidenc (07/06/2023).

2. Dia Internacional de l'audició:

Data: 03/03/2023

Descripció: es divulga una píndola de ciència explicant que és el bucle magnètic implantat en l'Hemisfèric, instal·lat amb la finalitat de facilitar l'accés de contingut a les persones amb dificultat auditiva.

3. Dia del llibre infantil:

Data: 02/04/2023

Descripció: coincidint amb el naixement de l'escriptor Hans Christian i amb l'objectiu de fomentar la lectura en xiquets, xiquetes i joves, es difon el compte contes de l'exposició Viral, una experiència contagiosa.

4. Dia Mundial de la Salut

Data: 07/04/2023

Descripció: conferència de Mª Teresa Pérez, catedràtica de microbiologia.

2.2.2 Activitats

1. Dia Internacional de l'educació

Data: 24/01/2023.

Descripció: programa Dia del Docent

2. Dia Internacional de la dona i la xiqueta en la ciència

Data: 11/02/2023.

Descripció: Conferència cicle Una Comunitat amb Ciència amb Amelia Ortiz Gil, astrònoma de la Universitat de València.

3. Harmonia Quàntica

Data: 04/04/2023.

Descripció: concert científic-musical basat en el Bosó de Higgs en col·laboració amb l'Institut de Física Corpuscular, IFIC i el Conservatori Superior de Música Joaquín Rodrigo.

4. Cicles Música en obert amb Berklee i Les Bandes a la Ciutat

Descripció: col·laboració amb entitats musicals com Berklee College of Musica València i la Federació de Bandes de música de la Comunitat Valenciana.

5. Cicles Música en obert amb Berklee

Descripció: col·laboració amb entitats musicals com Berklee College of Musica València.

6. Consell de la Infància

Descripció: òrgan encarregat de projectar la mirada dels xiquets i xiquetes. Celebració de reunions mensuals.

2.2.3 Conferències

1. Conferència amb VHE. Una quarta part en risc

Data: 20/04/2023

Ponente: Mª Teresa Pérez Gracia, catedràtica de microbiologia de la Universitat CEU Cardenal Herrera.

2. Conferència de matemàtiques en l'àmbit sanitari

Data: 04/05/2023

Ponente: José Bonet Solves, catedràtic de matemàtica aplicada de la Universitat Politècnica de València (UPV)

3. Conferència El que els embrions ens ensenyen del càncer i altres malalties

Data: 16/05/2023

Ponente: Ángela Nieto, doctora en Bioquímica i Biologia Molecular, de l'Institut de Neurociències d'Alacant.

4. Conferència L'evolució del SARS-COVID2: passat, present i futur

Data: 01/06/2023

Descripció: Fernando González Candelas, catedràtic en genètica.

2.2.4 Exposicions

1. Exposició Ninot

Data: 04/02/2023

Descripció: mostra representativa de l'art faller, considerada patrimoni immaterial de la humanitat.

2.2.4 Teatre Científic

Obra científic musical, **Ramona i Cajal** en el Teatre de la Ciència, que entre altres, té com a fi visibilitzar i donar a conèixer el paper de la dona en la història de la Ciència.

2.3 Accessibilitat Global

“CACSA identificarà i definirà les actuacions a posar en marxa per a garantir una millora de l'accessibilitat global eliminant barreres arquitectòniques i millorant l'accessibilitat en els continguts i en la comunicació i relació amb els col·lectius de persones amb diversitat funcional.”

CACSA té molt present la importància de l'Accessibilitat Global, sent un dels seus principals objectius adaptar els seus serveis a les necessitats, requisits i expectatives de les persones amb diversitat funcional. Per això, té previst continuar treballant en esta línia per a anar millorant contínuament l'accessibilitat de les seues instal·lacions i continguts, tenint molt present el disseny per a tots en la projecció i producció dels seus continguts tant audiovisuals com expositius.

A continuació, es citen les accions realitzades en matèria d'accessibilitat global durant el període analitzat:

1. Política de Responsabilitat Social

- *Descripció:* CACSA contempla una tarifa reduïda, així com la gratuïtat de l'acompanyant en l'entrada a les nostres instal·lacions.

2. Infraestructura i serveis per a la mobilitat

- *Descripció:* les nostres instal·lacions estan estratègicament dissenyades per a assegurar el fàcil accés a totes les àrees a persones amb discapacitat i mobilitat reduïda, incloent-hi rampes i ascensors, així com un taulell adaptat amb un sistema de prioritat de compra que garanteix la igualtat d'accés. Al seu torn, CACSA compta amb un servei de prestació gratuïta de cadira de rodes per als qui el requereixen.

3. Assessorament personalitzat

- *Data:* 04/04/2023
- *Descripció:* durant la visita de l'Associació Plena Inclusió CV, es va brindar atenció per part de Direcció de continguts, durant la qual es van explorar possibilitats de visita per a les entitats que componen l'associació, centres per a persones amb diversitat funcional intel·lectual.

4. Formació

- *Descripció:* el personal de CACSA ha rebut formació en matèria d'accessibilitat per personal especialitzat, amb la finalitat de proporcionar una correcta atenció personalitzada als visitants

amb alguna mena de diversitat funcional i tractant així d'adaptar els serveis i continguts a les necessitats i expectatives d'este col·lectiu.

- i. Workshop organitzat per Creaturisme (Turisme Comunitat Valenciana) en el centre de esdeveniments Portal de l'Eixample de Barcelona (14/06/2023).
 - ii. Workshop de Turisme Accesible organitzat por Predif y Turisme Comunitat Valenciana en el edifici de INVAT-TUR Benidorm (02/06/2023).
 - iii. Jornades organitzades per Turisme Generalitat Valenciana en col·laboració amb el Comité d'Entitats Representants de Persones amb discapacitat de la Comunitat Valenciana:
 1. 21/04: Accessibilitat per a persones amb problemes de salut mental.
 2. 28/04: Accessibilitat per a persones amb discapacitat física, mobilitat reduïda o orgànica.
 3. 05/05: Accessibilitat per a persones amb discapacitat visual i sordcegues.
 4. 12/05: Accessibilitat per a persones amb paràlisi cerebral o dany cerebral sobrevingut.
 5. 19/05: Accessibilitat per a persones amb discapacitat intel·lectual o trastorns del desenvolupament.
 6. 26/05: Accessibilitat per a persones amb discapacitat auditiva.
5. Incorporació codi QR:
- *Descripció:* després de la recepció d'un suggeriment realitzat per un visitant i amb la finalitat que els continguts expositius del Museu siguen més accessibles i comprensibles, en 2022 es va col·locar un cartell amb un codi QR en l'exposició Gravetat zero en diversos idiomes (Pedro Duque) (acció que es manté).
6. Lector Immersiu:
- *Descripció:* totes les enquestes de satisfacció que es realitzen sobre els productes i activitats que ofereix la CACSA compten amb lector immersiu, una dissenyada de manera inclusiva que implementa tècniques per a millorar la comprensió dels lectors.
7. Acció Online
- *Descripció:* amb motiu del Dia Internacional de l'audició, es divulga una Píndola de ciència explicant que és el bucle magnètic implantat en l'Hemisfèric. Este sistema s'ha instal·lat amb la finalitat de facilitar l'accés del contingut a les persones amb dificultat auditiva.

2.4 Igualtat de gènere

Des de CACSA es realitzen un conjunt d'accions, la rellevància de les quals deriva d'incidir en la relació de les dones amb la ciència, un àmbit en què les desigualtats de gènere són importants i històricament reproduïdes, atés l'escàs reconeixement de les aportacions femenines.

2.4.1 Programació

A l'hora de programar els continguts de la Ciutat de les Arts i les Ciències amb l'objectiu de generar vocacions científiques i divulgar la ciència per a totes i tots, es tenen en compte criteris que afecten la igualtat de gènere, com són els següents:

Criterio de representació de la mujer en el ámbito científico.

- **Criteri de representació de la dona en l'àmbit científic.** Durant 2023, s'ha donat representació de la dona científica en diferents activitats. Destacar conferències realitzades per científiques importants com Amelia Ortíz (Doctora en ciències Físiques de la Universitat de València), Ángela Nieto (doctora en Bioquímica i Biòloga Molecular, de l'Institut de Neurociències d'Alacant) i Sara Izquierdo (Investigadora de l'Institut Ramona i Cajal), entre altres. S'han realitzat 5 conferències i l'activitat dirigida al públic escolar "Pregunta-li a una científica...".
- **Criteri de visibilitat de la dona i eliminació d'estereotips.** Durant el 2023 i entorn del projecte expositiu Elles tenen la fórmula, s'han mantingut la itinerància de l'exposició en diferents institucions dels Unió dels Emirats Àrabs.
- També en 2023, amb motiu del Dia de la Xiqueta en la Ciència i del Dia Internacional de la Dona es van realitzar conferències amb Amelia Ortiz destacada en l'àmbit de la dona científica.
- A tot això cal afegir la representació de les dones de diferents àmbits científics en les nostres exposicions, activitats i material educatiu com Ada Lovelace en l'exposició Play. Ciència i Música; Agnodice o Marie Curie en Teatre de la Ciència; Guillermina López-Bendito i Olympia Bover, en l'exposició Jaume I o el panell de dones guanyadores del Premi Nobel, entre altres.
- A més, s'han utilitzat diferents materials digitals tenint en compte la representació de la dona per a la seua difusió en xarxes.
- Totes estes accions, es realitzen fent-les coincidir amb efemèrides destacades amb l'objectiu de donar a conèixer el paper de la dona i la ciència. S'han tingut en compte 35 efemèrides.

2.4.2 Celebració de esdeveniments:

Celebració d'esdeveniments que donen visibilitat a la dona, amb la finalitat de conscienciar a la societat valenciana en la igualtat de gènere:

- Dia de la Dona Festival (3 de març de 2023): Festival de música celebrat en el Passeig d'Arcbotants de la Ciutat de les Arts i les Ciències per a donar visibilitat i suport a la presència de dones en l'àmbit de l'oci nocturn: dones DJ, cantants, ballarines que treballen en els sectors de la cultura i l'oci.

Artistes: Soraya, Rosa López, Alba DM, Alicia DC, Blondex, Carol MC Closkey, Gynebra, Josephine Sweett, Laura Put, Laura West + Westies, Maria LopezH, Marien Baker, Miss Rose, Monica X Nebulossa, Raquel Cardona, Soraya Naoyin, Tanya Bayo, Zaira DLM. Presentat per Cristina Tarrega.

Col·locació i comunicació de punts violeta, punts d'informació i prevenció de la violència masclista:

- Festival de les Arts (9 i 10 de juny de 2023): S'instal·la per part de l'organització un punt violeta.

Il·luminacions: També és present la igualtat de gènere en les il·luminacions especials dels recintes de la Ciutat de les Arts i les Ciències:

- Dia Internacional de les Dones (8 de març de 2023): Amb motiu de la celebració del Dia Internacional de les Dones, CACSA va il·luminar en morat tots els edificis que integren el complex.

2.4.3 Altres línies de treball i elements de gestió en les quals s'introdueix la perspectiva de gènere

Anàlisis estadístiques des de la perspectiva de gènere: CACSA disposa de dades estadístiques / indicadors que permeten conèixer el gènere del personal, dels seus visitants, clients i persones interessades en les seues activitats, així com de les persones que realitzen queixes, suggeriments i felicitacions. A més, també

disposa d'indicadors relacionats amb aspectes de la gestió de les persones que treballen a CACSA diferenciats per gènere:

Tarifa Responsabilitat Social destinada a víctimes de violència de gènere: Des de 2016 es compta amb una tarifa especial per a accedir als recintes gestionats per CACSA (*Museu i Hemisfèric), col·lectius en risc d'exclusió social o amb recursos econòmics limitats.

Contractació amb perspectiva de gènere: Inclusió de l'obligació d'aplicar un pla d'igualtat en la plantilla que executa contractes en les instal·lacions de CACSA.

Senyalització i llenguatge inclusiu:

- Es promou l'ús d'un llenguatge inclusiu en totes les comunicacions realitzades tant internes com externes, divulgant internament guies per a l'ús d'un llenguatge inclusiu.
- Hi ha una senyalització igualitària en les instal·lacions: CACSA no utilitza pictogrames amb figures humanes, a excepció de les situades en l'entrada als banys, on sí que es distingeixen les figures de dones i homes. Així mateix, s'inclouen canviadors de bolquers en tots dos lavabos.

Igualtat entre el personal:

- Pla d'Igualtat: En 2020 es va constituir la Comissió paritària d'Igualtat per a la negociació de l'III Pla d'Igualtat de CACSA, formada, d'una banda, per representants de l'empresa i, d'altra, representants de la part social (comité d'empresa). Per a l'elaboració del nou Pla d'Igualtat de CACSA, es va tindre en compte la participació de les empleades i empleats i es va realitzar una anàlisi de la informació obtinguda, per gènere.
- CACSA té implantat un protocol d'actuació front l'assetjament sexual i sexista en el treball, en compliment de la normativa legal.

EJE 3. GOVERNANÇA

3.1 Contratació Socialmente Responsable

CACSA ha estudiat la possibilitat d'inclusió de consideracions de responsabilitat social en cada contractació de manera transversal.

CACSA ha inclòs consideracions socials i mediambientals en les seues contractacions. Especialment, després de l'aprovació de la de la guia verda "Mesures mediambientals en la contractació pública en l'àmbit de l'edificació de la Generalitat", *CACSA revisa les consideracions de la guia en les seues contractacions d'obres, indicant la utilització de les consideracions establides en la guia en la memòria justificativa.

Durant l'anualitat 2023 s'han tingut en compte les consideracions de la Llei 6/22 de 5 de desembre de la Generalitat, del canvi climàtic i transició ecològica de la Comunitat Valenciana, que estableix que estableix l'obligació de *CACSA de promoure la sostenibilitat energètica i mediambiental, justificant-se en l'expedient la no inclusió dels criteris.

No obstant això, es destaca que amb l'entrada en **vigor del Decret 118/2022, de 5 d'agost del Consell, pel qual es regula la inclusió de clàusules de responsabilitat social en la contractació pública i en les convocatòries d'ajudes i subvencions, s'han adaptat els Plecs de Clàusules Administratives** (segons els informes de l'Advocacia de la Generalitat i models facilitats per la Junta de Contractació administrativa) i, per tant, a partir de la seua entrada en vigor s'aplicaran totes les consideracions establides. S'indica que el primer procediment on s'han inclòs estes consideracions és en el PA 12/23.

En els apartats següents s'inclouen les consideracions de responsabilitat social incloses en els procediments oberts, procediments restringits i negociats sense publicitat, iniciats des de l'1 de gener de 2022 fins a 31 de maig de 2023 (20 procediments oberts i 1 negociat).

No s'inclouen les consideracions de responsabilitat social de contractacions derivades dels Acords marc de la Generalitat, contractes menors, contractacions d'emergència i contractacions no subjectes a la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, pel qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (LCSP).

3.1.1 Consideracions Socials

Inclusió de consideracions socials en L'Objecte de la contractació

1. Divisió per lots

Divisió en lots en **tres** dels **veintiu** procediments de contractació, a l'efecte de facilitar l'accés a les petites i mitjanes empreses (PIMES):

Contractació per lots de la fase 2 de la Millora energètica del *Museu dels *Ciències *Príncep Felip de València, vinculades al Programa d'Impuls a la Rehabilitació d'Edificis Públics del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència d'Espanya (expediente PA 7/23): dos lots

- Contractació, per lots, de l'execució dels treballs definits com a "acabats d'Instal·lacions" del Oceanogràfic de la Ciutat de les Arts i les Ciències expedient PA 12/23): tres lots.
- Contractació, per lots, del manteniment de les llicències del sistema de gestió corporativa SAP i de les llicències SAGE i EDITRAN de CACSA (expediente PA 14/22): dos lots.
- Contractació, per lots, dels serveis d'enginyeria per a la redacció del projecte i direcció d'obres per a diverses activitats en les instal·lacions elèctriques de la Ciutat de les Arts i les Ciències (expedient PA 13/23): quatre lots.

Justificació de la no possibilitat de divisió en l'informe/memòria justificativa de la contractació tenint en compte el que es disposa en la Llei 9/2017 de contractes del sector públic: resta de procediments, en els quals no s'han establert lots.

2. Contractació reservada

No s'ha realitzat cap contractació reservada ni s'han reservat lots en els procediments.

Inclusió de consideracions socials en la Solvència

1. Inclusió de criteris alternatius a l'experiència per les empreses de nova creació, en els supostos establerts en l'article 88, 89 y 90 de la LCSP.

Inclusió de consideracions socials amb Criteris de valoració de les ofertes

1. Inclusió de l'experiència/formació en el següent procediment de contractació:

- Contractació dels serveis de personal per empreses de treball temporal per CACSA (expediente PA 1/23).
- Contractació per lots, de la Fase 2 de millora energètica del Museu de les Ciències vinculades al Programa d'Impuls a la Rehabilitació d'edificis públics del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència d'Espanya (expediente PA 7/23).
- Contractació dels serveis de monitoratge acústic dels esdeveniments musicals de CACSA (expediente PA 9/23).
- Contractació dels serveis d'enginyeria per a la renovació i millora del sistema d'accionament de les cancel·les laterals del Hemisfèric de CACSA (expedient 11/23).

- Contractació, per lots, dels serveis d'enginyeria per a la redacció de projecte i direcció d'obra per a diverses activitats en les instal·lacions elèctriques de la Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 13/23).
- Contractació d'execució de les infraestructures necessàries per a la instal·lació d'una estació de recàrrega de vehicles elèctrics en l'Aparcament del Umbracle de Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 17/23).
- Contractació de la certificació d'estructures i plataforma temporal per a activitats en la Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 18/23).

Inclusió de consideracions socials com a Condició especial de execució

1. Inclusió de l'obligació del contractista de complir les obligacions relatives al compliment dels convenis col·lectius d'aplicació en els següents procediments de contractació:

- Contractació dels serveis de personal per empreses de treball temporal per CACSA (expediente PA 1/23).
- Contractació de la pòlissa d'assegurança de riscos de danys i pèrdua de beneficis (expediente PA 10/23).
- Contractació per lots, de la Fase 2 de millora energètica del Museu de les Ciències vinculades al Programa d'Impuls a la Rehabilitació d'edificis públics del pla de recuperació, Transformació i Resiliència d'Espanya (expediente PA7/23).
- Contractació dels serveis de monitoratge acústic dels esdeveniments musicals de CACSA (expediente PA 9/23)
- Contractació dels serveis d'enginyeria per a la renovació i millora del sistema d'accionament de les cancel·les laterals de l'Hemisfèric de CACSA (expediente PA 11/23).
- Contractació de l'assegurança de responsabilitat civil dels òrgans col·legiats d'administració i direcció i del personal que ocupa posat de caràcter directiu de *CACSA (expediente PA 21/23).

Supòsit, en els quals a més s'estableix el compromís d'establir un salari/hora superior al conveni col·lectiu d'aplicació en els següents procediments de contractació:

- Contractació, per lots, de l'execució dels treballs definits com "acabats Instal·lacions" del Oceanogràfic de la Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 12/23).
- Contractació, per lots, dels serveis d'enginyeria per a la redacció de projecte i direcció d'obra per a diverses activitats en les instal·lacions elèctriques de la Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 13/23).
- Contractació de la certificació d'estructures i plataforma temporal per a activitats en la Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 18/23).

Verificació dels costos laborals, en els contractes de serveis quan estableix que les ofertes estan incurses en una presumpció de temeritat, excloent-se les ofertes en cas d'incompliment, d'acord amb el que es preveu en l'article 149.4 de la *LCSP. Així mateix, en la determinació del pressupost base de licitació de licitació es tenen en compte els costos salarials segons la dedicació laboral estimada i imports del conveni col·lectiu d'aplicació.

2. Inclusió de la següent obligació relativa a la Igualtat "L'adjudicatari del contracte si té una plantilla de més de 50 persones o se li aplica un conveni col·lectiu que li exigeix tindre un Pla d'Igualtat, o l'autoritat laboral a conseqüència d'un procediment sancionador li ha obligat a elaborar-lo, haurà d'aportar l'acreditació de tindre registrat un Pla d'igualtat en el Registre de convenis i acords col·lectius de treball. Si l'empresa adjudicatària té menys de 50 persones en plantilla haurà d'aportar una declaració que el conveni col·lectiu que li resulta d'aplicació no estableix l'obligatorietat d'elaborar un Pla d'Igualtat, i que no ha sigut

objecte de cap procediment sancionador en matèria d'igualtat com a conseqüència del qual haja de disposar d'un Pla d'Igualtat”.

3. Inclusió de l'obligació de formació del personal adscrit a l'execució del contracte en els següents procediments:

- Contractació dels serveis de personal per empreses de treball temporal per CACSA (expediente PA 1/23).
- Contractació, per lots, de l'execució dels treballs definits com “acabats Instal·lacions” del Oceanogràfic de la Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 12/23).

3.1.2 Consideracions Ambientals

Inclusió de criteris ambientals En l'objecte de contracte

Contractació per lots, de la Fase 2 de millora energètica del Museu de les Ciències vinculades al Programa d'Impuls a la Rehabilitació d'edificis públics del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència d'Espanya (expediente PA 7/23).

Contractació d'execució de les infraestructures necessàries per a la instal·lació d'una estació de recàrrega de vehicles elèctrics en l'Aparcament del *Umbracle de Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 17/23).

Inclusió de criteris ambientals Com criteri de solvència

Inclusió de l'obligació dels licitadors de disposar de sistemes de gestió ambiental, o disposar de procediments per a la cura del medi ambient, en la Contractació, per lots, de l'execució dels treballs definits com “acabats Instal·lacions” del *Oceanogràfic de la Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 12/23).

Inclusió de consideracions ambientals com a Criteri de valoració de les ofertes

Inclusió de criteris de valoració ambientals en els següents procediments de contractació:

- Contractació del subministrament, instal·lació i manteniment d'un sistema de pantalla led en el llac nord de l'Hemisfèric de la Ciutat de les Arts (expediente PA 3/23): criteri d'adjudicació de millora d'eficiència energètica del subministrament.
- Contractació del subministrament, instal·lació, posada en funcionament, garantia i manteniment del sistema de control d'accés de CACSA (expediente PA 5/23): Valoració de la inscripció en els registres en matèria de petjada de carboni i petjada hídrica.
- Contractació per lots, de la Fase 2 de millora energètica del Museu de les Ciències vinculades al Programa d'Impuls a la Rehabilitació d'edificis públics del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència d'Espanya (expediente PA 7/23): valoració de millores en matèria d'eficiència energètica de la instal·lació.
- Contractació, per lots, de l'execució dels treballs definits com “acabats Instal·lacions” del Oceanogràfic de la Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 12/23): utilització de materials amb etiquetes ecològiques o altres distintius equivalents.

Inclusió de consideracions ambientals en les Consideracions especials d'execució

1. Inclusió en tots els procediments de l'obligació d'entregar la documentació en suport digital i, en cas de no ser possible, en paper reciclat/tintes eco solvents/lliure de clors.

Adicionalment, en la Contractació dels serveis d'impressió i subministrament dels recursos gràfics de la Ciutat de les Arts (PA 6/22), s'estableix l'obligació d'utilitzar tintes eco solvents en les impressions.

2. Inclusió de la correcta gestió de residus en les instal·lacions de CACSA i acceptació de l'adjudicatari de la normativa ambiental i de la gestió de residus de CACSA, en totes les contractacions que impliquen residus. Adicionalment s'han inclòs especificacions específiques en la gestió dels residus en:

- Contractació de l'execució de l'adequació d'un recinte existent a ús expositiu en la Planta tercera del Museu de les Ciències (expediente PA 2/23).
- Contractació del subministrament, instal·lació, posada en funcionament, garantia i manteniment del sistema de control d'accés de CACSA (expediente PA 5/23).
- Contractació de la fabricació, subministrament i instal·lació de diferents elements metàl·lics en la Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 14/23)
- Contractació de la fabricació i instal·lació de dos murs mòbils acústics a la sala Arquerias del Museu de les Ciències (expediente PA 29/23).
- Contractació d'execució de les infraestructures necessàries per a la instal·lació d'una estació de recàrrega de vehicles elèctrics en l'Aparcament del Umbracle de Ciutat de les Arts i les Ciències (expediente PA 17/23).

3. Especialment en la Contractació, per lots, de la fase 2 de les obres de millora energètica del Museu de les Ciències vinculades al Programa d'Impuls a la Rehabilitació d'edificis públics del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència d'Espanya (expediente PA 7/23), s'han inclòs tots els requisits establits en el Conveni del *PIREP.

4. Aglutinar i centralitzar el repartiment de material de la zona, sempre complint els terminis de subministrament exigits en l'actual licitació, de tal forma que es minimitze la contaminació en el transport del subministrament. Aquesta solució podrà veure's implementada amb l'ús de mitjans de transport que reduïsquen la contaminació (bicicletes, vehicles elèctrics, etc.):

- Contractació dels subministraments de material de ferreteria per al manteniment, conservació, muntatge i atenció al públic requerits per CACSA (expediente PA 4/23).
- Contractació del subministrament de granit d'acord amb les necessitats de CACSA (expediente PA 8/23).
- Contractació del subministrament de trencadís d'acord amb les necessitats de CACSA.

3.1.3 Consideracions d'innovació i desenvolupament

No s'han inclòs.

3.1.4 Consideracions llingüístiques

Inclusió de la possibilitat de presentar la documentació en valencià o castellà en tots els procediments.

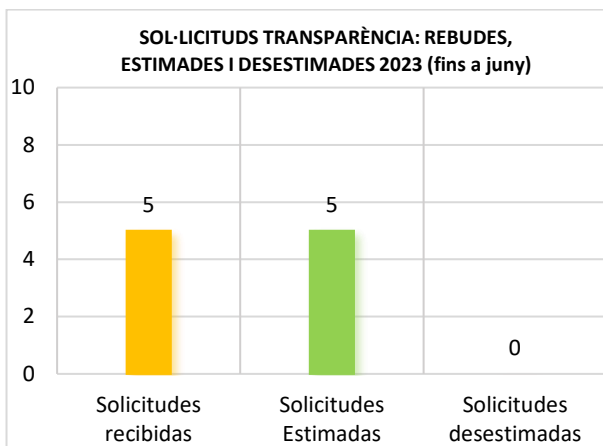
3.2 Transparència

3.2.1 Publicitat Activa

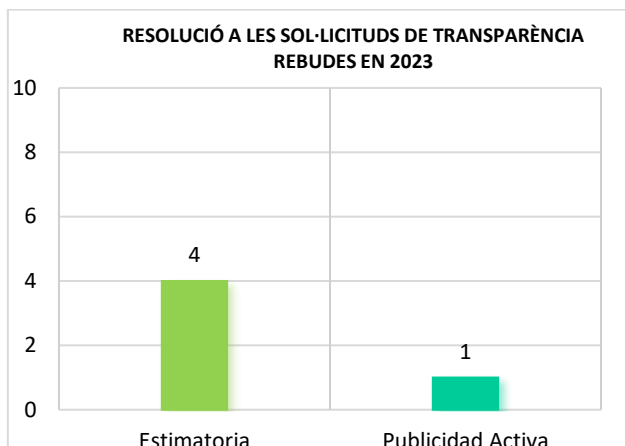
Atenent l'Article 10 del Capítol II de la Llei 1/2022, de 13 d'abril, de Transparència i Bon Govern de la Comunitat Valenciana, CACSA realitza el seguiment i l'actualització del portal de Transparència Ciutat Oberta, per a garantir la transparència de l'activitat de CACSA, en funció de les exigències recollides en l'esmentada normativa.

3.2.2 Sol·licitud Informació Pública

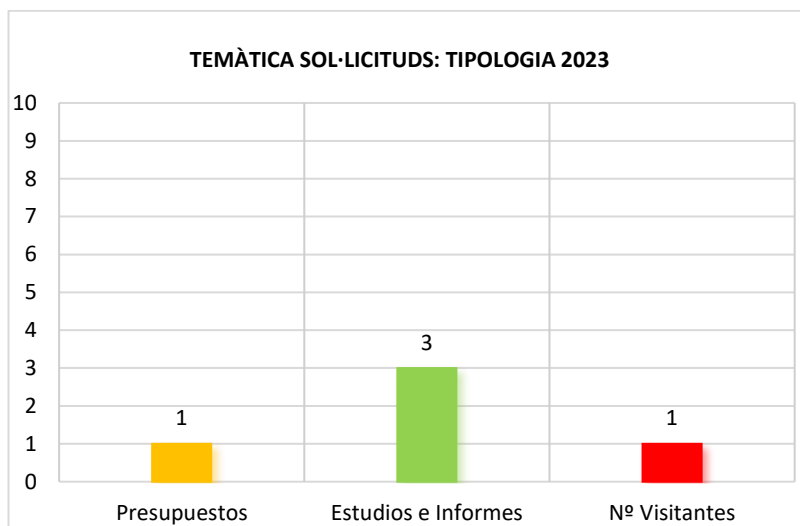
A través del tràmit específic de l'aplicació GVAGIP, tramitador electrònic de les peticions d'informació pública, s'han atenent les sol·licituds d'informació, amb el següent desglossament, resolució i temàtica:

Gràfic 3. Sol·licituds d'informació pública 2023

Gràfic 4. Resolució de les sol·licituds 2023

Gràfic 5. Temàtica de les sol·licituds d'informació pública

EJE 4. FOMENT DE LA COPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DEL COMERÇ JUST

CACSA fomenta el comerç just a través de la contractació socialment responsable inclosa en l'eix BON GOVERN.

EJE 5. I+D+I SOCIALMENT RESPONSABLE

Encara que CACSA directament, per la naturalesa de la seua activitat, no promou el foment de la investigació, sí que el realitza de manera indirecta a través del cicle de conferències gratuïtes, en el qual es tracten problemàtiques d'interés social, com la salut pública, com pot ser el càncer, que representa la segona causa de mort a nivell mundial.